

### Các biểu hiện triệu chứng

Bệnh nhân có thể có:

- Khí sắc trầm.
- Tình trạng căng thẳng.
- Mệt mỏi.
- Các biểu hiện chứng cớ do sử dụng ma túy.
- Các tai biến và chấn thương do dùng chất ma túy.

Còn có thể có:

- Các thay đổi không giải thích được trong hành vi, diện mạo hay trong công việc.
- Phấn nhận việc sử dụng ma túy.

- Kêu đau m i ho c tr c ti p đòi h i đ c dùng các thu c gây ng ho c các d ng ch t ma túy khác.

- Có các v n đ liên quan lu t pháp và xã h i do dùng ch t ma túy (các rũi c rũi trong hôn nhân, m t vi c làm ...).

Có th bi u hi n các d u hi u c a h i ch ng cai ch t ma túy. Ví d :

- Các chất d ng thu c phi n: bu n nôn, vã m hôi, run.

- Các ch t gây yên d u: lo âu, run, các o giác.

- Các ch t kích thích: tr m c m, rũi, cau có.

Gia đình có th yêu c u s giúp đ tr c khi b nh nhân th y c n thi t (vì b nh nhân tr nên cáu b n nhà, b đũi i vi c ...)

### Các đ c tr ng đ ch n đoán

- S d ng nhi u và th ng xuyên ch t ma túy.

- Việc dùng chọt ma túy đã gây ra các tổn hại về cả thể (ví dụ: bệnh truyền nhiễm trong tình trạng thái đang bệnh do chọt ma túy). Các tổn hại về tâm lý (ví dụ: các triệu chứng tâm thần do dùng chọt ma túy) hoặc dẫn đến hậu quả xấu về mặt xã hội (ví dụ: mất việc làm, các rắc rối nghiêm trọng trong gia đình).
- Khó khăn trong việc kiếm sống do dùng chọt ma túy.
- Thèm mua sắm những món đồ do dùng chọt ma túy.
- Dùng ngập (có thể dùng một số loại ngấm các chọt ma túy mà không biết hiện tình trạng ngấm đồ).
- Hài chọt cai (lo âu, run hoặc các triệu chứng cai khác sau khi dùng sống đồ ma túy).

### Chẩn đoán phân biệt

- Rối loạn do dùng ma túy thường dễ dàng hành với các rối loạn do dùng rượu.
- Các triệu chứng của lo âu hay trầm cảm có thể xuất hiện do dùng các chọt ma túy mạnh. Nếu chúng vẫn còn sau giai đoạn cai (ví dụ: khoảng 4 tuần), xem: *Trầm cảm và Lo âu lan tỏa*.

## Các hình thức quản lý

## Thông tin cần biết cho bệnh nhân và gia đình

- Cai là mục tiêu; bệnh nhân và gia đình cần phải tập trung vào điều đó.
- Uống nước giúp giảm sự dùng ma túy sẽ có lợi cho cơ thể và tâm thần.
- Dùng ma túy khi có thai sẽ gây tổn hại cho thai nhi.
- Việc uống tiêm chích ma túy, sẽ có nguy cơ bị nhiễm hoặc lan truyền virus HIV, viêm gan virus hoặc các nhiễm trùng đường máu khác. Cần theo dõi và các cách phòng ngừa thích hợp (sử dụng bao cao su, không dùng lại bơm kim tiêm).
- Tái nghiện là rất phổ biến. Việc kiểm soát và uống súp ma túy thường đòi hỏi phải có giám sát nghiêm ngặt.

## Tổn hại cho bản thân và gia đình

Với những bản thân bạn đã sẵn sàng từ bỏ ma túy:

- Xác định ngày để bắt đầu cai ma túy.
- Theo dõi các chỉ số để tránh hoặc đi phó với các tình huống nguy cơ cao (ví dụ: các hoàn cảnh xã hội, các sự kiện gây stress).
- Đưa ra các kế hoạch để tránh dùng chất ma túy (ví dụ: phải đi phó công việc xã hội nào để với những người bạn vẫn còn đang tiếp tục dùng chất ma túy).
- Xác định gia đình và bạn bè sẽ là người ủng hộ việc cai ma túy.

Nếu mục tiêu của bạn là giảm sử dụng ma túy (hoặc nếu bạn thân bạn chưa sẵn sàng để cai):

- Theo dõi để đưa ra một mục tiêu rõ ràng cho việc giảm sử dụng ma túy (ví dụ: không dùng quá một liều marijuana trong một ngày và có hai ngày trong một tuần không sử dụng marijuana).
- Bàn với chỉ số để tránh hoặc đi phó với các tình huống nguy cơ cao (ví dụ: các tình huống xã hội, các sự kiện gây stress).

- Giữ i thi u các th th c đ b nh nhân t theo dõi và các t p tính s d ng ma túy m t cách an toàn h n (ví d : h n ch th i gian, s d ng m t cách t t , ch m rãi ...).

Đ i v i nh ng b nh nhân hi n ch a s n sàng cai hay gi m s d ng ma túy:

- Không nêu ph n ng ho c phê phán.
- Ch rõ cho b nh nhân th y các v n đ v y t , tâm lý và xã h i do chốt ma túy gây ra.
- V ch m t k ho ch th i gian m i đ đánh giá l i s c kh e và th o lu n v i vi c s d ng ma túy v i b nh nhân.

Đ i v i nh ng ng i cai không đ c ho c tái nghi n.

- Xác nh n và khen ng i b t c thành công nào c a b nh nhân.
- Bàn v các tình hu ng đã đ n đ n tái nghi n.
- Ti n hành l i các b c đã làm nêu trên.

Các t ch c t giúp l n nhau (ví d : h i nh ng ng i nghi n thu c gây ng , d u tên) là r t h u ích.

**Thu c**

- Hội chứng cai các chất yên dờu có thể cần được điờu trị bằng các Benzodiazepine (ví dụ: Chlordiazepoxide 25 – 50 mg có thể dùng từ 4 lần trong một ngày) nhằm vờ nhờng bởnh nhân ngoời trú vịc điờu trị này cần phải được theo dõi chặt chẽ. Hội chứng cai các chất yên dờu nờu nờng (có các o giác và sờ rời loạn thần kinh từ trị) có thể cần phải nhờp vịn và cần phải sỏ dờng các thuờc chờng lo âu liờu cao hờn.

- Hội chứng cai các chất kích thích, cocaine hoờc các chất dờng thuờc phiờn là rờt nghiêm trọng và có thể cần phải có sỏ giám sát chuyên môn.

### Khám chuyên khoa

Các chờng trình trị vờn chuyên khoa cho ngời nghiện ma túy cần được cân nhờc nờu có.